

taget af et Mindretal her i Thinget og underkastet en Behandling — og sammenligne det med det Forslag, der foreligger fra Ministerens Side, saa tror jeg, at man maa indrømme, at det er undergaaet saa vigtige Forandringer i væsentlige Henseender, at det er en fuld Sandhed, naar jeg gjentagende har sagt, at der var taget Hensyn til næsten alle de Hovedpunkter, paa hvilke man her tidligere har lagt Vægt, nemlig Geistlighedens Stilling, Præsternes Kaldelse, deres Pensionering, Offers og Accidenters Væbelse og Jordens Bemystelse, og at jeg her var gaaet ind paa, hvad man fra Folkethingets Side har fremsat som ønskeligt. Jeg tror altsaa med fuldkommen Føie at turde paastaa, at der sjældent har været nogen Velighed, hvor en Smødeforsamling fra Ministerens Side er traadt tydeligere frem, og jeg maa derfor ogsaa gjentage, at jeg ingenlunde har sagt, at man nu vilde være ligesaa langt fra at faae denne vigtige Sag bragt til Ende som tidligere. Ivertimod, Tilendebringelsen ligger saa nær, at jeg kun kan dybt beklage, at man nu vil ende Sagen, uden at den kommer ind for Landstinget; med en Smule Tilbøjelighed til at faae denne Sag tilendebragt, er det min Overbevisning, at det kunde være lykkeligere, men selvfølgelig ikke, hvis man vilde gjøre dette til Princip, at man ubetinget vilde have netop det, som man selv har vedtaget, uagtet der saavel i det andet Thing som fra Regeringens Side var gjort bestemte Indsigelser derimod med Hensyn til enkelte Punkter.

Hjør: Jeg havde ikke tænkt paa at blande mig i denne Diskussion; thi jeg er enig med den ærede Ordfører i, at den har været behandlet saa tidt og saa grundigt, at der ikke let kan komme noget Nyt frem; men den ærede Minister har en mærkelig Gave til at sætte Alt paa Hovedet; thi hvis Noget er vendt paa den anden Ende, saa er det denne Sag. Den ærede Minister gjorde sig Umage for at vise, at han havde været saare smødeforsamling, og at det kun var Folkethinget, der havde viist, at det ikke vilde komme i Møde. Det er ikke ret længe siden, at vi havde en Forhandling, hvor den ærede Minister beklagede sig over, at han ikke fandt det ærede Medlems Haand fra Svendborg Amts 3de Valgkreds (S. L. Hansen), da han rakte sin ud. Jeg er glad ved, at han ikke fandt den, fordi jeg nødvendig vilde havde set Sagen bragt til den Ende, som der den Gang var Udsigt til. Men den rene og klare Sandhed er, at Skylden for, at det ikke fæte, ligger hos Ministeren og hos ingen Anden. Fra Folkethingets Flertals Side er der viist en saa stor Smødeforsamling mod Ministeren, at jeg tør paastaa, at Mange i denne Sal ere gaaede langt videre, end de oprindelig have ønsket. Hvis den ærede Justitsminister, som i sin Tid, da han kun indtog Plads her i Salen som Folkethingmand, en Plads, som han da endnu indtager,

gjorde sig al mulig Umage for at bevæge den ærede Kultusminister til Smødeforsamlingen — hvis den ærede Justitsminister, siger jeg, den Gang havde indtaget Kultusministerens Plads, er jeg overbevist om, at vi havde faaet denne Lov. (Th. Nielsen: Ja desværre!). Ja, men den Gang vilde den ærede Justitsminister, saavidt jeg forstod ham, være gaaet det Skridt længere hen imod os, som vi forlangte; vilde han ikke have gjort det, saa kunde man sige: desværre. Det er altsaa heldigt, at Sagen staar, som den staar; men at den ærede Minister skal vælte det Hele tilbage paa os, som om vi gjorde os halsstarrige, og som om han havde villet lade Sagen gaa videre, det er i mine Tanker i høj Grad Uret. Den ærede Minister brugte Udtryk, som om Folkethinget og Folkets Flertals Mening vare forskjellige. Ja, det kan gjerne være, men saa opløs os! Send os hjem, og lad os saa se, om ikke Folkets Mening er den samme som vor! Som Situationen er, finder jeg, at dette er det eneste Rette, forsaavidt Regeringen ønsker at blive paa sin Plads. Den ærede Minister ryfter paa Hovedet; ja, det bliver jo hans Sag, om han vil gaa ind derpaa eller ikke. Men for mig er det en pinlig Stilling at sidde her i flere Maanedes og saa komme hjem til Folket med et saa tarveligt Resultat, at jeg maa sige: Hele Lovgivningsværket er standset, og ikke en eneste Lov er Frukten af de mange Maanedes misfommelige Arbejde. Med denne Stilling er jeg i høj Grad misfornøjet, og jeg ser da langt hellere, at vi blive sendte hjem. Viser det sig saa, at Folkets Mening ikke er paa vor Side, saa er Tinget klar, saa regiere de Herrer videre, og det bliver da Folkets Sag. Vor Opfattelse er imidlertid den, at det store Flertal af det danske Folk vil, hvad Folkethingets Flertal vil, og derfor staa vi paa disse Reformers. De ere ikke komne frem i Dag eller igaar. Det blev meget rigtigt sagt af den meget ærede Ordfører, at de have været paa Bane i mange Aar, og selv den ærede Minister indrømmede dette; men ikke desto mindre staa de endnu paa det samme Standpunkt, og hvis er Skylden? Den ærede Regerings og ingen Andens (Brix m. Fl.: Nei!). Ja, de Herrer der bagved sige Nei; men de kunne sige det saa tidt, de ville, det nytter ikke. Sandheden bliver dog den, at det alligevel er Regeringens Skyld. Den ærede Minister beklagede til min store Forundring, at Sagen ikke skulde gaa videre, og han syntes at mene, at, hvis den nu kom ind i Landstinget, var der den skønneste Udsigt til Enighed. Men hvorfor har han da ikke forelagt Sagen i Begyndelsen af Sessionen? Hvorfor har han ladet den komme frem ved det private Initiativ? For Deltagelse kan jeg troste Ministeren med, at naar vi standse Sagen ved en Dagsorden, saa staaer det ham frit for at bringe den frem i Landstinget, hvis han har Tro derpaa (Munterhed). De Herrer finde dette saa morsomt; for mig er det meget